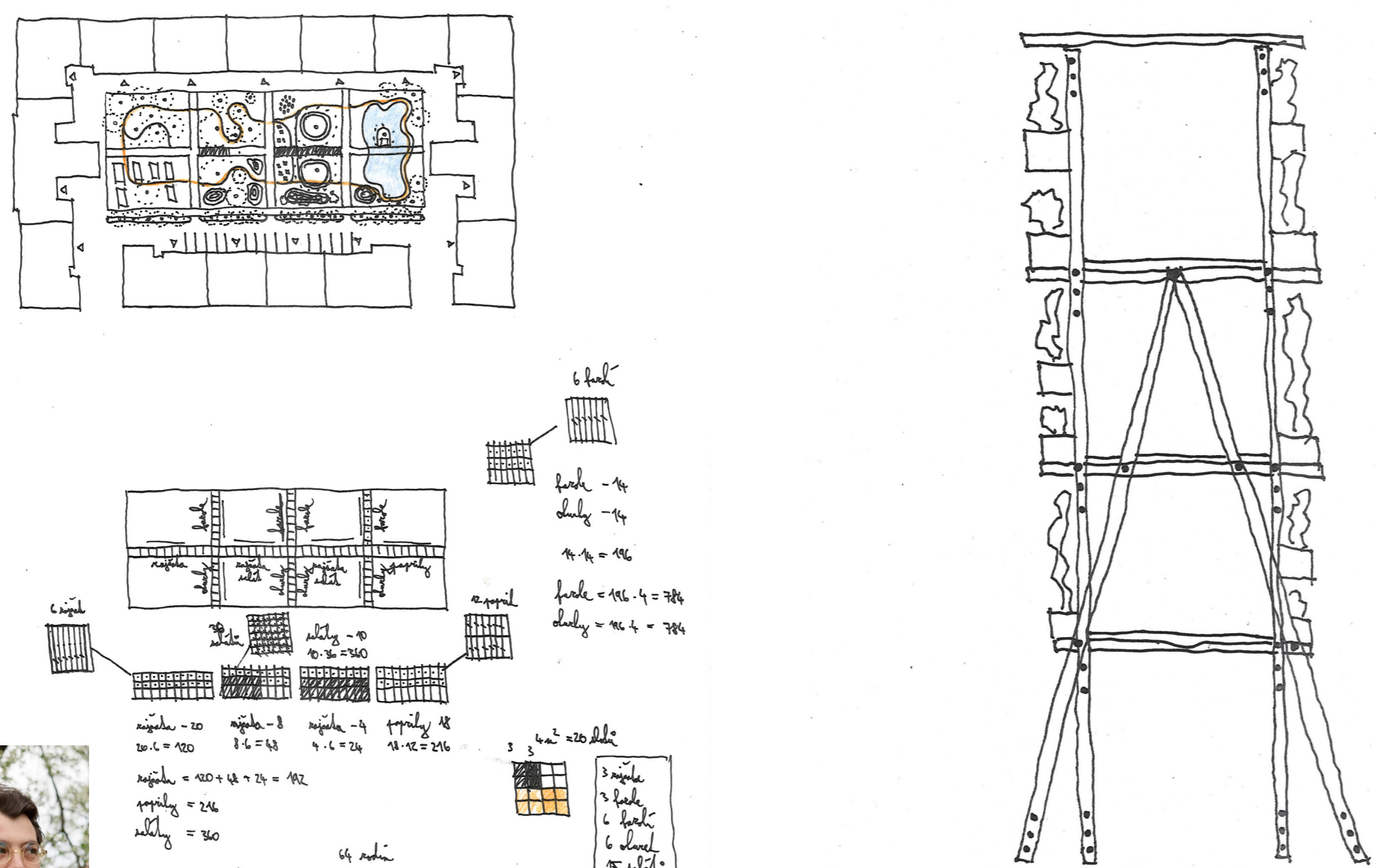

80 modulů

Production of food | Martin Stupka | UMPRUM

Vnitrobloky jsou místem, kde vidím potenciální možnost rozvoje potravinových lokálních autonomních systémů. Ty si však nekladou za cíl plně nahradit stávající potravinové systémy. Jde mi o vytvoření udržitelného modelu, který je alespoň částečnou odpovědí na problémy, které sužují naši planetu. Vnitrobloky vnímám jako důležitou vrstvu měst. Vnitroblok funguje jako neformální prostor spojený s určitou komunitou lidí. Je místem, kde se může kdokoliv projevit. Dle odhadů je v Praze až 80 % vnitrobloků zanedbaných. Ze 175 sledovaných v roce 2008 bylo využíváno 20 %. Realita je tedy taková, že vnitrobloky často slouží jako parkoviště, stojí zde popelnice, probíhá zde venčení psů, spousta z nich je zastavěno. Jedním z hlavních důvodů tohoto stavu je majetková struktura vnitrobloků.

Nejčastěji jsou tato místa ve vlastnictví společenství vlastníků jednotek. Ti se většinou starají pouze o dům. Mnoho majitelů tak své dvory nechává chátrat. Majetkoprávní poměry brání tomu, aby do nich mohli investovat magistrát. Ten se alespoň díky snaze snaží o jejich pos-

tupné mapování. S pomocí pražského spolku Bieno, který se snaží zanedbané vnitrobloky revitalizovat, vznikla v roce 2020 metodická brožura: Živé vnitrobloky. Jak si zamést před vlastním prahem a cítit se zase jako doma.

Pro svoji diplomovou práci jsem si po konzultacích se spolkem Bieno vybral vnitroblok na Praze 6. Severně od Vítězného náměstí, kousek od tramvajové zastávky Lotyšská mezi ulicemi Velfíkova a Nikolaj Tesly. Vnitroblok lemují se severní části Engelův zelený pás, který jasně vymezoval zelené plochy, celý se však nikdy nerealizoval. Proč jsem si zvolil toto místo? Vnitroblok je po celý den přístupný, není zastavěný, patří městu a nachází se v těsném sousedství univerzitního kampusu. Jedná se tedy o veřejnou zeleni, o kterou pečuje město, které by samo mohlo projekt tohoto typu podpořit, či dokonce iniciovat. Navrhuji systém na toto konkrétní místo, avšak mojí ambicí je možnost tento systém aplikovat třeba i s drobnými úpravami jinde. Projekt čerpá inspiraci z DIY komunity, z dočasných dřevěných konstrukcí, z domácího kutilství. Nehledám dokonalou architekturu, hledám systém, který je dostupný. Výsledná podoba je velmi ovlivněna tím, kdo na projektu pracuje, navrhuji jakýsi rámec, dopo-

ručení, které je možné si přizpůsobovat. Jedná se o dřevěnou konstrukci z prken, která jsou běžně dostupná. Navrhuji modul, na který je použita fošna 40x120x4000, která je využita beze zbytku. Jedná se o 'lego' systém, který si mohou lidé sestavit sami. Veškerý potřebný materiál uvádím v nákupním seznamu níže. Systém slouží primárně k hydroponickému pěstování - rajčata, papriky, okurky, bylinky, ale i jedlé letničky, atd. Hydroponické pěstování má lepší výnosy a menší spotřebu vody, je možné sklízet častěji za sezónu.

Všechny vzrostlé stromy jsem se snažil zachovat a svůj návrh jim přizpůsobit. Zahradu doplňuji novou výsadbou. Ovocné stromy (švestka, jablko, třešň, hruška), jedlé keře (muchovník, aronie, anegrest, borůvky), eliminace velkých travnatých ploch. Místo toho a má spíše meditační charakter. V jižní části, směrem ke kancelářím, jsou po stranách záhony, ve středu se nachází zpevněné plochy určené komunitním akcím (koncerty, promítání, workshopy, přednášky).

Systém je primárně určen do městských vnitrobloků, ty vnímám jako prostorovou rezervu, která může městskému zemědělství dobře posloužit. Stavba konstrukce je modulární, tzn. jeden modul se opakuje stále dokola. Takto je možné systém zvětšovat/zmenšovat dle libosti. Lze si představit velkou českou zed s rajčaty a paprikou kolem? Celá konstrukce je z jednoho prvku, dřevěné fošny. Jen výjimečně je užito střešních latí. Fošny jsou běžně dostupný materiál za přijatelnou cenou. Konstrukce se dá dodatečně zaklopit (sklo, fólie, prkna) a dají se do ní vkládat burky s různou náplní (dřeva, občerstvení, wc, knihovna).

Hydroponický systém vyžaduje méně vody než pěstování v hlíně a zároveň zvyšuje efektivitu pěstování. Systém využívá dešťovou vodu, která se sbírá z okolních střech, ale i z konstrukce samotné. K pohonu čerpadel slouží solární panely, které jsou umístěny na okolních střechách, či na konstrukci samotné. Uvažuji o zbudování dvou podzemních sáčků, kde budou umístěny technologie z zásobníky na vodu. Hnojivo, které se přidává do závlaky je možné získávat kompostováním, přidává se rovnou u čerpadla do vodovodního systému.